הפניקס פנסיה וגמל בע"מ

דוח הדירקטוריון

ליום 30 ביוני 2016

תוכן העניינים

		דף
1.	תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה המנהלת	3
2.	תיאור הסביבה העסקית	14
3.	השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה	15
4.	תוצאות הפעולות חברה מנהלת	19
5.	תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה	22
6.	תוצאות הפעולות קופות הגמל	27
7.	תחזית תזרימי מוזמנים	27
8.	הצהרות המנכ"ל ומנהל הכספים לענין בקרה פנימית על דיווח כספי	28
9.	אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	30

דוח הדירקטוריון כולל מידע צופה פני עתיד, כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח- 1968. מידע צופה פני עתיד הינו מידע בלתי וודאי לגבי העתיד, המבוסס על אינפורמציה הקיימת בקופה במועד הדוח וכולל הערכות של הקופה או כוונות שלה נכון למועד הדוח. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות באופן מהותי מן התוצאות המוערכות או המשתמעות ממידע זה. במקרים מסוימים, ניתן לזהות קטעים המכילים מידע צופה פני עתיד על-ידי הופעת מילים כגון: "הקופה מעריכה", "הקופה סבורה", "צפוי/ה" וכדומה, אך ייתכן כי מידע זה יופיע גם בניסוחים אחרים.

דוח הדירקטוריון ליום 31 במרס, 2016 סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה לתקופה המסתיימת בתאריך האמור.

דוח הדירקטוריון הינו חלק בלתי נפרד מהדוח התקופתי , על כל חלקיו ויש לקרוא את הדוח התקופתי כמקשה אחת.

1. תיאור תמציתי של קרנות הפנסיה, קופות הגמל והחברה

1.1 החברה המנהלת

הפניקס פנסיה וגמל בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה פרטית העוסקת בניהול קרנות פנסיה וקופות גמל (ראה להלן). החברה התאגדה ביום 21 בדצמבר 1992, והיא בבעלות מלאה של הפניקס חברה לביטוח בע"מ (להלן: "הפניקס ביטוח") מקבוצת הפניקס אחזקות בע"מ (להלן: "קבוצת הפניקס" או "הקבוצה" או "הפניקס אחזקות"). לחברה רישיון לעסוק בביטוח פנסיוני ואישורים לניהול קופות גמל לקצבה, המאפשרים לה להפעיל קרנות פנסיה מסוג קרן פנסיה חדשה מקיפה, קרן פנסיה חדשה כללית וכן קופות גמל כפי שמפורט להלן.

1.2 קרנות הפנסיה שבניהול החברה

שם הקרן הפנסיה (שמות אפיקי השקעה)	סוג הקרן	מס האוצר
הפניקס קרן מקיפה	קרן פנסיה מקיפה	209
מסלול כללי		
מסלול מנייתי		
שיטת הפניקס		
הפניקס קרן משלימה (לשעבר כללית)	קרן פנסיה כללית	671

1.3 קופות גמל שניהול החברה

שם הקופה (שמות אפיקי השקעה)	מס האוצר
הפניקס קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות -מסלול כללי	964
הפניקס השתלמות - מסלול מניות	968
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח*	1354
הפניקס השתלמות -מסלול שיטת הפניקס	1483
הפניקס השתלמות -מסלול אג"ח עד 25% מניות**	8597
הפניקס השתלמות -מסלול הלכה**	9528
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח**	9545
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי אג"ח חו"ל**	9546
הפניקס השתלמות - מסלול פאסיבי -מדדי מניות**	9547
הפניקס השתלמות -מסלול פאסיבי -מדדי מניות חו"ל**	9548
הפניקס השתלמות -מסלול מתמחה שקלי טווח קצר**	9549

* השם לשעבר ממסלול ללא מניות
** מסלולי השקעה החל 17.12.2015

שם הקופה (שמות אפיקי השקעה)	מס האוצר
הפניקס קרן תגמולים פיצויים	
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח עד 25% מניות*	521
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול כללי	957
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול מניות	961
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול אג"ח**	1355
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול שיטת הפניקס	1482
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50עד 60***	9529
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 60 ומעלה***	9530
הפניקס תגמולים ופיצויים -מסלול לבני 50ומטה***	9884
* השם לשעבר ממסלול עמית כללי	
** שם לשעבר ממסלול ללא מניות	
*** מסלולי השקעה החל 17.12.2015	
הפניקס קופה מרכזית לפיצויים	
הפניקס מרכזית	954
הפניקס קופת גמל לתגמולים	
הפניקס גמל בניהול אישי	2023
קרן השתלמות	
הפניקס השתלמות בניהול אישי	2024

1.4 <u>מאפייני קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהול החברה</u>

ראה סעיף 5.1 לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

1.5 <u>הסכמי ביטוחי משנה</u>

ראה סעיף 12 לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

1.6 <u>מיזוג קרנות פנסיה</u>

לפרטים בדבר רכישת פעילות ניהול קרנות הפנסיה החדשות של אקסלנס נשואה ראה סעיף5.1 לדוח תיאור עסק התאגיד לשנת 2015.

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל:

30.06.2016						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים[2]	197,736	2,099	1,329	16,665	-	217,829
לא פעילים[3]	247,335	20,142	8,127	43,654	466	319,724
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	19	-	-	-	-	19
נכות	4	-	-	-	-	4
פנסיונרים:						
זקנה	347	184	-	-	-	531
שארים	601	13	-	-	-	614
נכות	609	-	-	-	-	609
סה"כ	446,653	22,438	9,456	60,319	466	539,332
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים[2]	219,230	2,131	1,354	16,957	-	239,672
לא פעילים[3]	296,183	20,991	9,615	50,027	474	377,290
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח						
פעילים[2]	10,169,245	18,914	54,998	502,914	-	10,746,071
לא פעילים[3]	2,528,018	205,891	351,157	631,995	65,553	3,782,614
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	1139	-	-	-	-	1,139
שארים	4024	-	-	-	-	4,024
נכות	620	-	-	-	-	620
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	80,128	64,416	-	-	-	144,544
שארים	303,797	2,240	-	-	-	306,037
נכות	193,495	-	-	-	-	193,495

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.06.2016 (המשך)

נתונים תוצאתיים אלפי ש"ח :						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	259,320	9,944	10,090	74,108	-	353,462
תקבולים מדמי גמולים	1,333,779	19,632	9,759	118,075	-	1,481,245
העברות צבירה לקופה/לקרן	294,208	2,900	22,590	112,434	524	432,655
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	259,767	4,720	26,119	112,602		403,208
תשלומים :						
פדיונות	179,785	2,620	8,954	53,054	1,144	245,557
אחרים	-					0
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה :						
פנסיית זקנה	10	-	-	-	-	10
פנסיית נכות	44	-	-	-	-	44
פנסיית שארים	156	-	-	-	-	156
תשלומים לפנסיונרים :						
פנסיית זקנה	2,170	2,111	-	-	-	4,281
פנסיית נכות	18,572	-	-	-	-	18,572
פנסיית שארים	6,614	-	-	-	-	6,614
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	83,450	4,582				88,032
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	18,918	918	1,468	5,597	330	27,231
מקבלי קצבה	1,312	439	-	-	-	1,751
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	48,209	464	-	-	-	48,673
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים :						
פעילים	0.32%	0.87%	0.81%	0.97%	-	
לא פעילים	0.47%	1.00%	0.72%	1.02%	1.11%	
מקבלי קצבה	0.50%	1.31%	-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.06.2016 (המשך)

שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים :						
	3.61%	0.85%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	0.12%	0.05%	-	-	-	
זכאים קיימים לפנסיה	0.12%		-	-	-	
פנסיונרים	0.59%	0.03%	-	-	-	

	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	5,637	229	353	830		7,049
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	58,794	1,093	8,273	8,399		76,559
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	104.82	3.50	17.32	26.72		152
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.18%	0.32%	0.21%	0.32%		

	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח	
מספר חשבונות	2,793
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	5,374
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	3.75
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים)	0.069%

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל (המשך)

30.06.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים[2]	190,303	1,546	2,084	26,566	-	220,499
לא פעילים[3]	214,565	18,399	7,076	23,715	469	264,224
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	16	-	-	-	-	16
נכות	4	-	-	-	-	4
פנסיונרים:						
זקנה	270	180	-	-	-	450
שארים	457	10	-	-	-	467
נכות	433	-	-	-	-	433
סה"כ	406,050	20,135	9,160	50,281	469	486,095
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים[2]	212,693	1,558	2,146	26,919	-	243,316
לא פעילים[3]	248,024	19,162	8,562	28,684	475	304,907
נכסים מנוהלים, נטו אלפי ש"ח						
פעילים[2]	8,649,741	8,246	114,288	535,455	-	9,307,730
לא פעילים[3]	1,991,786	186,948	289,969	436,499	61,582	2,966,784
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	1001	-	-	-	-	1,001
שארים	3089	-	-	-	-	3,089
נכות	676	-	-	-	-	676
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	61,378	65,991	-	-	-	127,369
שארים	229,244	1,649	-	-	-	230,893
נכות	142,788	-	-	-	-	142,788

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.06.2015 (המשך)

נתונים תוצאתיים באלפי ש"ח :						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	255,370	4,404	7,381	70,754	-	337,909
תקבולים מדמי גמולים	1,116,644	18,615	19,384	126,550	-	1,281,193
העברות צבירה לקופה/לקרן	247,156	1,586	49,035	149,449	1,398	448,624
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	225,595	3,912	51,776	164,835	1,318	447,436
תשלומים :						
פדיונות	163,081	2,838	8,161	42,263	948	217,291
אחרים	-					0
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה :						
פנסיית זקנה	10	-	-	-	-	10
פנסיית נכות	51	-	-	-	-	51
פנסיית שארים	111	-	-	-	-	111
תשלומים לפנסיונרים :						
פנסיית זקנה	1,595	2,145	-	-	-	3,740
פנסיית נכות	16,187	-	-	-	-	16,187
פנסיית שארים	4,504	-	-	-	-	4,504
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	253,134	3,830				256,964
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	16,687	952	1,593	5,238	350	24,820
מקבלי קצבה	1,076	474	-	-	-	1,550
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	45,813	390	-	-		46,203
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים :						
פעילים	0.35%	0.97%	0.68%	1.05%		
לא פעילים	0.47%	0.96%	0.80%	1.09%	1.10%	
מקבלי קצבה	0.50%		-	-	-	

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 30.06.2015 (המשך)

שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים :						
	4.09%	0.97%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	0.17%	0.18%	-	-	-	
זכאים קיימים לפנסיה	0.17%		-	-	-	
פנסיונרים	0.17%	0.18%	-	-	-	

	קרנות פנסיה חדשות		**קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים**	**קרנות השתלמות**	**אחר[1]**	**סך הכל**
	מקיפות	**כלליות**				
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	5,559	215	351	801		6,926
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	78,009	1,201	9,419	8,472		97,101
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	144.30	5.29	41.23	45.62		236
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.18%	0.44%	0.44%	0.54%		

	קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים
חשבונות לא פעילים- ביתרה של עד 8,000 ש"ח	
מספר חשבונות	2,883
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	5,615
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	4.09
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים (אחוזים)	0.072%

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל (המשך)

31.12.2015						
	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
מספר עמיתים:						
פעילים[2]	200,959	1106	2372	31281	-	235,718
לא פעילים[3]	226,873	19518	8440	30350	475	285,656
מקבלי קצבה:						
זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	2	-	-	-	-	2
שארים	19	-	-	-	-	19
נכות	3	-	-	-	-	3
פנסיונרים:						
זקנה	306	183	-	-	-	489
שארים	516	10	-	-	-	526
נכות	560	-	-	-	-	560
סה"כ	429,238	20,817	10,812	61,631	475	522,973
מספר חשבונות עמיתים:						
פעילים[2]	224,850	1,126	6,162	59,319	-	291,457
לא פעילים[3]	267,871	20,436	24,501	50,428	475	363,711
נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח):						
פעילים[2]	9,414,364	11,251	139,293	716,806	-	10,281,714
לא פעילים[3]	2,121,749	197,249	1,436,001	729,687	64,905	4,549,591
בגין מקבלי קצבה- זכאים קיימים לפנסיה:						
זקנה	669	-	-	-	-	669
שארים	4,038	-	-	-	-	4,038
נכות	461	-	-	-	-	461
בגין מקבלי קצבה- פנסיונרים:						
זקנה	69,174	64,314	-	-	-	133,488
שארים	247,405	-	-	-	-	247,405
נכות	173,279	-	-	-	-	173,279

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 31.12.2015 (המשך)

נתונים תוצאתיים (באלפי ש"ח) :						
דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים	579,805	11,566	20,900	148,491	-	760,762
תקבולים מדמי גמולים	2,394,453	39,325	307,814	312,281	-	3,053,873
העברות צבירה לקופה/לקרן	450,087	3,658	21,871	27,109	5,690	508,415
העברות צבירה מהקופה/מהקרן	469,073	7,875	37,261	58,553	1,318	574,080
תשלומים :						
פדיונות	351,429	5,915	69,358	75,200	2,121	504,023
אחרים	118	174				292
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה :						
פנסיית זקנה	7	-	-	-	-	7
פנסיית נכות	98	-	-	-	-	98
פנסיית שארים	222	-	-	-	-	222
תשלומים לפנסיונרים :						
פנסיית זקנה	3,580	4,270	-	-	-	7,850
פנסיית נכות	33,290	-	-	-	-	33,290
פנסיית שארים	10,466	-	-	-	-	10,466
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	212,399	2,197	21,102	23,646	539	259,883
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):						
פעילים ולא פעילים	34,691	1,835	3,152	10,661	690	51,029
מקבלי קצבה	2,217	895	-	-	-	3,112
דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):						
	95,037	821	-	-	-	95,858
שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) במונחים שנתיים :						
פעילים	0.30%	0.76%	0.78%	0.92%	-	
לא פעילים	0.47%	0.94%	0.78%	1.12%	1.10%	
מקבלי קצבה	0.50%	1.26%				

1.7 מידע מרוכז אודות קרנות הפנסיה וקופות הגמל 31.12.2015 (המשך)

שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים) במונחים שנתיים :						
	3.97%	2.09%	-	-	-	
שיעור עודף /גרעון אקטוארי (באחוזים):						
עמיתים/ מבוטחים	-0.03%	0.11%				
זכאים קיימים לפנסיה	-0.03%					
פנסיונרים	-0.03%	0.07%				

	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]	סך הכל
	מקיפות	כלליות				
חשבונות מנותקי קשר:						
מספר חשבונות	6,072	260	367	806		7,505
נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)	77,627	1,311	8,687	8,173		95,798
דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)	287.73	11.54	76.01	85.49		461
שיעור דמי ניהול ממוצע שנגבו מנכסים *)	0.37%	0.88%	0.88%	1.05%		

	קרנות פנסיה חדשות		קופות גמל אישיות לתגמולים ופיצויים	קרנות השתלמות	אחר[1]
	מקיפות	כלליות			
שיעור דמי ניהול שרשאית החברה לגבות לפי הוראות הדין (באחוזים):					
פעילים (הפקדה + נכסים)	6% מהפקדה 0.5% מנכסים	4% מהפקדה 1.05% מנכסים	1.05%	2.00%	2.00%
לא פעילים :					
מנותקי קשר **)	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	0.3% מנכסים	-
אחר	-	-	-	-	-
מקבלי קצבה	0.50%	0.50%	-	-	-

*) שיעור דמי הניהול הנו שנתי וכולל גם חלקים בשנה שבהם לא חלה על העמית ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק". (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.

**) לעניין העמיתים שביום התחילה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012 (ינואר 2013), התקיימה לגביהם ההגדרה "עמית שהקשר עמו נותק", שיעור דמי הניהול הנ"ל אינו נדרש וזאת עד לתום תקופה של שלוש שנים מיום ההחלה (דצמבר 2015).

[1] - קופה מרכזית.

2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח

שוק הקרנות הפנסיה מאופיין בשיעורי צמיחה גבוהים, בריכוזיות גבוהה ובשינוי רגולציה תכופים ראה סעיפים 6 ו- 8 לדוח תיאור עסקי התאגיד לשנת 2015.

התפתחות בסביבה המקרו כלכלית

להלן תיאור תמציתי של מגמות, אירועים והתפתחויות בסביבה המקרו כלכלית של הקבוצה, שיש להם או צפויה להיות להם השפעה על הקבוצה.

שווקי הכספים בישראל

שוק המניות בישראל התאפיין במשך רוב תקופת הדוח בירידות שערים, בעיקר על רקע השפעות מאירופה. ברקע המסחר בלטו אכזבה מתוצאות משאל העם בבריטניה (*Brexit*), חשש מאיתנות הבנקים באירופה ובתחילת הרבעון השני של השנה היה חשש מחזרה לצמצום מוניטרי בארה"ב. בישראל פורסם במהלך התקופה הנסקרת נתון התמ"ג לרבעון הראשון של השנה אשר היה נמוך (0.8%) בהשוואה לרבעונים קודמים אך עודכן מעט בהמשך כלפי מעלה. עיקר החולשה מיוחסת ליצוא. המדד המשולב של בנק ישראל התמתן אף הוא לרמות חודשיות של 0.1%-0.2% והמשיך בכך להצביע על סביבת צמיחה מתונה גם ברבעון השני של השנה. מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השני של השנה ב- 1% כך שבחציון הראשון של השנה הוא נותר ללא שינוי. ציפיות האינפלציה לשנתיים הבאות נותרו לאורך כל התקופה הנסקרת נמוכות מהגבול התחתון של יעד בנק ישראל. למרות החולשה הכלכלית וסביבת האינפלציה הנמוכה נמנע בנק ישראל מהפחתת ריבית, שנותרה על 0.1%, ופעל בעיקר בניסיון להחליש את השקל באמצעות הגדלת יתרת הרזרבות. השקל נחלש בתקופה בהשוואה למטבעות המובילים בעולם, מול היורו ב-0.3% ומול הדולר ב-2.8%. עם זאת, הועדה המוניטרית ממשיכה להעריך כי תיוותר המדיניות המוניטרית המרחיבה למשך זמן רב וכי הבנק "יבחן את הצורך בשימוש בכלים שונים".

שוק אגרות החוב התאפיין בעליות שערים ובעיקר במח"מ הארוך באפיק הלא צמוד, התשואות ל-10 שנים ירדו ברבעון מרמה של 1.86% ל-1.63%. מדד האג"ח הממשלתיות הכללי עלה ב-1.3%, מדד התל בונד 60 עלה ב-1.3% ומדד ת"א 100 ירד ב-3.1%.

לאחר תאריך המאזן:

בתקופה שלאחר תאריך המאזן חזר שוק המניות הישראלי לעליות, בהובלת מניות הבנקים ומניית טבע. ברקע לעליות בלטו ירידת החששות מהשפעות שליליות להחלטת ה-"*Brexit*", נתוני שוק עבודה חזקים בארה"ב, ציפייה להמשך תמריצים מוניטריים בעולם ובישראל בעיקר הפתעות חיוביות בנתוני התמ"ג לרבעון הראשון והשני.

הצמיחה ברבעון הראשון עודכנה בחודש יולי מקצב שנתי של 1.3% לקצב של 1.7% ועדכון נוסף , בחודש אוגוסט, לקצב של 2.2%. בנוסף, הצמיחה ברבעון השני הפתיעה עם קצב של 3.7%, לעומת ציפיות לקצב של 2.1%. הנתונים החיוביים הללו נשענו בעיקר על עליה חדה בצריכה הפרטית. שוק העבודה הישראלי נשאר הדוק, כששיעור האבטלה נותר על 4.8%.

מדדי המחירים שפורסמו לאחר תאריך המאזן היו גבוהים במצטבר ביחס לתחזיות החודשיות המוקדמות, זאת לאחר שמדד חודש יולי עלה ב-0.4% לעומת ציפיות לעליה של 0.2%. עם זאת, ציפיות האינפלציה לשנים הבאות נותרו נמוכות משמעותית ממרכז היעד של בנק ישראל, כשברקע העולם עדיין מאופיין בעודף כושר יצור, מחיר הנפט נותר נמוך והשקל חזר להתחזק מול רוב המטבעות המובילים בעולם.

בנק ישראל הותיר את הריבית ללא שינוי, ברמה של 0.1%, וציין כי חברי הועדה המוניטרית רואה את הסיכונים לצמיחה גדלים ואת המדיניות המוניטרית נותרת מרחיבה "למשך זמן רב".

מדד ת"א-100 עלה ב-6.3%, מדד האג"ח הממשלתיות הכללי ירד ב-0.3% ומדד תל בונד 60 עלה ב-0.5%. השקל התחזק מול הדולר ב-1.9%, מול היורו ב-0.6% ומול הפאונד הבריטי ב-4.1%.

2. תיאור הסביבה העסקית והתפתחויות בשוק ההסדרים הפנסיונים והשפעתם על עסקי החברה בתקופת הדוח (המשך)

שווקי הכספים בחו"ל

שוקי המניות בעולם נסחרו בתקופה הנסקרת בשונות גבוהה. בעוד שבאירופה נרשמו ירידות, בארה"ב נרשמו עליות קלות ובשווקים המתעוררים יציבות. שוקי המניות באירופה ירדו על רקע חשש ליציבות הבנקים ביבשת ולחששות מהחלטת בריטניה לפרוש מגוש האירו (*Brexit*). העליות בארה"ב נשענו בין היתר על חזרה לעלית מחיר הנפט. הצמיחה הכלכלית בעולם נותרה חלשה ובארה"ב הצמיחה ברבעון הראשון עמדה על 1.1% בלבד.
נתוני המאקרו החלשים דחפו את קובעי המדיניות המוניטרית בעולם לפעול בעיקר בכיוון של הקלה. ביפן נמשכו רכישות האג"ח ע"י הבנק המרכזי ובאירופה תכנית רכישות האג"ח הורחבה גם אל אג"ח קונצרניות. הפד האמריקאי הפחית את תחזיות הריבית שלו לשנים הבאות.

*האירו נפל מול הדולר האמריקאי בתקופת הדוח ב-2.4%, מדד ה-*S&P500 *עלה ב-1.9%, מדד השווקים המתעוררים (*MSCI EM*) ירד ב-0.3% ומדד המניות האירופאי נפל ב-4.7%. מדד האג"ח הממשלתיות הארוכות בארה"ב עלה ב-2.8% והתשואות ל- 10 שנים ירדו, מ-1.77% ל-1.47%.*

לאחר תאריך המאזן:
שוקי המניות בעולם רשמו עליות משמעותיות. מגמת העליות בארה"ב, אשר החלה עוד בפברואר, נמשכה על רקע ירידת החששות מהשפעות שליליות להחלטת ה-*"Brexit"*, חזרה לנתוני שוק עבודה חזקים בארה"ב, ציפייה להמשך תמריצים מוניטריים בעולם, חולשה של הדולר מול המטבעות הסחר שלו (מדד *DXY*), דו"חות החברות לרבעון השני שהיו טובים מהתחזיות, ופתיחת מכפילים, שנשענה על סביבת התשואות הנמוכה. גם ירידה במחיר הנפט, שנשענה על גידול חד מהצפוי במלאים, לא מנעה כבעבר, את המגמה החיובית. באירופה המדדים חזרו לעליות בעיקר על רקע ירידת החששות מהשפעות ה-*Brexit*.

האירו התחזק מול הדולר ב-1.6%, מדד ה-*S&P500* עלה ב-3.8%, מדד השווקים המתעוררים (*MSCI EM*) עלה ב-9.8% ומדד המניות האירופי (יורו סטוקס 50) עלה ב-5.3%. מדד האג"ח הממשלתיות בארה"ב ירד ב-0.3%, כשהתשואות ל-10 שנים עלו מ-1.47% ל- ל-1.57%.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה

תיאור הסביבה העסקית

תחומי הפעילות של הקבוצה נתונים לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים. בפרק זה יסקרו חוזרים, טיוטות חוזרים, תקנות והנחיות עיקריות שפורסמו על ידי המפקח וגופים אחרים לאחר מועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2015 בעלי השלכה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה. ההסדרים התחיקתיים שפורסמו בתקופה החל מינואר 2016 ועד לפרסום הדוח התקופתי, כאמור, נכללו בדוח התקופתי לשנת 2015.

1. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016. במסגרת החוק נקבעה מסגרת כוללת להסדרת שוק האשראי החוץ-בנקאי וחוץ-מוסדי בישראל והסדרת שוק מתן שירותי המטבע. לצורך יישום הוראות החוק, נקבע כי הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון יהיה המפקח על נותני שירותים פיננסיים. במסגרת החוק נקבעו, בין היתר, הנושאים הבאים: א) דרישות רישוי מנותני השירותים בנכס פיננסי; ב) צורך בהיתר שליטה; ג) דרישות הון עצמי מזערי; החוק יכנס לתוקפו בחודש יוני 2017 ביחס למתן אשראי, ובחודש יוני 2018 ביחס למתן שירות בנכס פיננסי.

2. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק תובענות ייצוגיות (תיקון מס' 10), התשע"ו-2016. חוק התובענות הייצוגיות מסדיר בין היתר, את הנושא של הסתלקות מתובענה ייצוגית ואישור פשרה. בתיקון זה הורחבו האפשרויות להגיש התנגדויות להסדר פשרה ונקבע כי כל אדם הפועל לטובת הקבוצה, וכן כל ארגון הפועל לקידום מטרה ציבורית בקשר לעניין שעוסקת התובענה, יוכל להגיש התנגדות להסדר הפשרה שהוגש לבית המשפט.
בנוסף, נקבע כי המגיש התנגדות לא יסתלק מהתנגדותו ולא יקבל טובת הנאה על ההסתלקות מההתנגדות, אלא באישור בית משפט. כמו כן, באם נותרה יתרה לאחר תשלום הפיצוי לחברי הקבוצה, היא תועבר לקרן ייעודית שתוקם אשר תנהל ותחלק את הכספים בהתאם להוראות שנקבעו בתיקון.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

3. בחודש יולי 2016 אושרה בקריאה שנייה ושלישית הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו–2016. ההוראות המוצעות בהצעת החוק הן יישומו בפועל של ההסכם שנחתם בין ממשלת ישראל לממשלת ארצות-הברית, הידוע גם בשם הסכם "פטקא", שלפיו התחייבה מדינת ישראל להורות לגופים פיננסיים ישראליים החייבים בדיווח לבדוק חשבונות המתנהלים אצלם ולהעביר לרשות המסים מידע על חשבונות של לקוחות המוחזקים במישרין או בעקיפין בידי אזרחי ארצות-הברית ותושביה, וכן התחייבה המדינה שרשות המסים תעביר מידע לרשויות המוסמכות בארצות-הברית, ובתמורה תקבל מהם מידע דומה על אזרחים ישראלים.

4. בחודש אוגוסט 2016 אושרה בקריאה שניה ושלישית הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016 שעניינו הפיכת אגף הממונה ליחידה ממשלתית עצמאית ונפרדת עם תקציב נפרד שתיקרא "רשות שוק ההון ביטוח וחיסכון" כשהשר הממונה יהיה שר האוצר. תפקידיה של הרשות יהיו: 1. הגנה ושמירה על עניינם של המבוטחים, העמיתים ולקוחות הגופים המפוקחים. 2. הבטחת היציבות והניהול התקין של הגופים המפוקחים. 3. קידום התחרות במערכת הפיננסית ובמיוחד בשוק ההון, הביטוח והחיסכון. 4. עידוד חדשנות טכנולוגית ועסקית בפעילותם של הגופים המפוקחים, בשים לב לתפקידי הרשות לפי פסקאות 3-1. ראש הרשות ימונה לתקופה אחת של חמש שנים על ידי שר האוצר באישור הממשלה. תחילתו של חוק זה בחודש נובמבר 2016. יצוין, כי שר האוצר רשאי לדחות את תחילתו, אם מצא כי הדחייה נדרשת לשם הערכות להפעלת הוראות חוק זה.

טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטה שניה של חוזר ניהול סיכוני סייבר בגופים מוסדיים במטרה לקבוע עקרונות להגנה על נכסי הגוף המוסדי בכדי להבטיח את שמירת זכויות העמיתים והמבוטחים באמצעות שמירה על סודיות, שלמות, וזמינות נכסי המידע, מערכות המידע, התהליכים העסקיים ופעילותו התקינה של הגוף המוסדי. החוזר מגדיר את אחריות האורגנים בגוף המוסדי לניהול תקין של תחום סיכוני הסייבר בחברה, ומגדיר את העקרונות לניהול סיכוני הסייבר באופן אפקטיבי, עדכני ושוטף, על בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים.

2. בחודש יולי 2016 התפרסמה טיוטת תיקון לחוזר כללי השקעה אשר התפרסם בחודש פברואר 2016. עיקר התיקון התמקד בהוספת סעיף אשר עניינו העמדת הלוואה שהיא בגדר ליווי פיננסי כהגדרתו בחוק המכר (דירות)(הבטחת השקעות של רוכשי דירות), התשל"ה- 1974 וזאת בכפוף לקיומם של מספר תנאים מצטברים, ביניהם: א) ההלוואה של הגוף המוסדי הינה בשותפות עם בנק; ב) סכום ההלוואה הכולל שהעמידו המלווים לא יעלה על 50 מיליון ש"ח; במסגרת הסעיף האמור נקבע עוד כי הגוף המוסדי יוכל להסתמך על מודל הדירוג של הבנק ובלבד שעקרונותיו של מודל הדירוג יאושרו על ידי ועדת השקעות של הגוף המוסדי לפחות אחת לשנה.

3. בחודש אוגוסט 2016 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק חוזה ביטוח (תיקון- פיצויים לדוגמה בשל חוסר תום לב בבירור חבות תגמולי הביטוח), התשע"ה- 2015. על פי הצעת החוק, מוצע להגדיל את הריבית המיוחדת הקבועה בחוק (עומדת כיום על פי שלושה מהריבית הקבועה בחוק פסיקת ריבית והצמדה), ולאפשר לבית המשפט לפסוק פיצוי עונשי לחברת הביטוח, בשיעור שלא יעלה על פי 20 מהריבית הקבועה בחוק פסיקת ריבית, במקרה שחברת הביטוח נהגה בחוסר תום לב בבירור חבותה.
כמו כן מוצע להרחיב את הגדרת ביטוחים אישיים, ולכלול בה גם ביטוח מחלות ואשפוז וביטוח לפי פקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש] התש"ל 1970.

מגזר פעילות ביטוח חיים וחסכון לטווח ארוך הסדרים בתוקף

1. בחודש מרץ 2016 התפרסם חוזר בנושא הוראות לעניין בחירת קופת גמל, לפיו חברה מנהלת של קופת גמל לא תאפשר הפקדת כספים ממעסיק בגין עובד שלא בחר במוצר פנסיוני אלא אם אותה חברה מנהלת נבחרה על ידי הממונה כקרן פנסיה ברירת מחדל או שנבחרה על ידי המעסיק בהליך תחרותי.

בעקבות פרסום החוזר הוגשה בחודש אפריל 2016 עתירה לבית המשפט העליון, מטעם התאחדות חברות הביטוח כנגד הממונה על שוק ההון בהקשר של הוראות החוזר האמור. בית המשפט העליון דחה את העתירה אולם קבע שמשך התקופה לזוכה במכרז תצומצם לשנתיים במקום שלוש שנים. בהתאם, בחודש יולי 2016 פורסם חוזר מתקן, במסגרתו נקבע כי תקופת המכרז הראשונה תקוצר לשנתיים. ביום 1 באוגוסט 2016 מיטב דש והלמן אלדובי הוכרזו כקרנות ברירת המחדל הזוכות לשנתיים הקרובות.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

הליך זה עשוי להאיץ את התחרות הערה בשוק הפנסיוני במקביל לירידה אפשרית בשיעורי דמי הניהול, אך בשלב זה לא ניתן להעריך את עוצמת הירידה כאמור ואת השפעתה על החברה ועל ריווחיותה כמו גם את השפעתה העתידית על מעבר העמיתים בין קרנות ועל שיעור העמיתים המצטרפים לקרנות הפנסיה שבניהול החברה.

2. בחודש יוני 2016 התפרסם חוזר בנושא הוראות דיווח אקטוארי רבעוני עבור קרן פנסיה חדשה, במטרה לקבוע הוראות בנוגע לפרסום דוח אקטוארי בקרנות פנסיה חדשות ולמבנה הגילוי הנדרש בדוח.
בהתאם לחוזר כל חברה נדרשת לערוך דוח עבור כל קרן פנסיה חדשה שבניהולה עד ליום האחרון של הרבעון הראשון, השני והשלישי של כל שנה אשר יצורף לדוחות הכספיים לתקופות ביניים של קרנות פנסיה. תחילתן של הוראות החוזר לדוחות הכספיים לרבעון השני של שנת 2016.

3. בחודש יוני 2016 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(תיקון מס' 15), התשע"ו-2016 המאפשר את הקמתן של קופות גמל להשקעה, בהן יוכל ציבור החוסכים להפקיד עד 70 אלף ש"ח בשנה תוך שהוא ייהנה מהטבה; דחיית מס עד למועד משיכות הכספים ולחילופין, פטור מלא ממס על רווחי הון באם ייבחר העמית להמתין עם משיכת הכספים עד לגיל הפרישה ובדרך של קצבה חודשית. החוק מאפשר לציבור אפיק חיסכון לטווחי הזמן הבינוני והארוך כחלופה לאפיקים הקיימים כיום בבנקים ומאידך, מאפשר אפיק נוסף להגדלות החיסכון לגיל הפרישה בנוסף לפנסיה.

4. בחודש יוני 2016 התפרסם חוזר בנושא איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות- הוראת שעה, במטרה לקבוע הוראות ליישום הוראת השעה בסעיף 24א לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה- 2005 שעניינה איחוד כספי חיסכון פנסיוני בקרנות פנסיה חדשות, מחשבונות לא פעילים לחשבונות פעילים.
על חברה מנהלת של קרן פנסיה לשלוח לעמיתים בקרנות הפנסיה שבניהולה הודעה במסגרתה יוסבר לעמיתים תהליך איחוד קרנות הפנסיה וכן האפשרויות העומדות בפני העמית, לרבות בדבר זכותו של העמית לבקש שלא לאחד את חשבונותיו או לאחדן באופן חלקי.
ככל שהעמית לא הביע התנגדותו, תשלח החברה המנהלת בקשה להעברת כספים לכל החברות שבהן העמית אינו פעיל. החוזר נכנס לתוקף ביום פרסומו.
בהקשר זה, בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הצטרפות לקרן פנסיה או לקופת גמל. במטרה ליתן הוראות בדבר הצטרפות עמיתים, לרבות בנוגע לאיחוד חשבונות קרנות פנסיה במעמד ההצטרפות. בטיוטה מוצע להסדיר את הליך העברת כספים של העמית אגב הצטרפותו לקרן פנסיה מקרן פנסיה אחרת שבה הוא מוגדר עמית לא מפקיד, וזאת לצורך הבטחת שמירת רציפות זכויות הביטוח של העמית במעבר בין מקומות עבודה וריכוז חסכונותיו בקרן פנסיה אחת.

5. בחודש יולי 2016 התפרסם חוזר בנושא העברת כספים בין קופות גמל- תיקון, במטרה לתקן את החוזר שהתפרסם ב 2015. עיקר השינוי בחוזר זה הינו קיצור לוחות הזמנים של תהליך העברת הכספים בין קופות גמל ופישוט התהליך עבור הלקוח. החוזר יכנס לתוקף בחודש ינואר 2017.

טיוטות והצעות להסדרים תחיקתיים

1. בחודש אפריל 2016 התפרסמה טיוטת חוזר בנושא הוראות לתשלום קצבה מקופת גמל לחיסכון. במטרה לקבוע כללים לעניין תשלום קצבה על פי הוראות תיקון 13 לחוק קופות הגמל. במסגרת תיקון 13 האמור נקבע כי כספים שהופקדו בקופת גמל לא משלמת לקצבה, יראו אותם כאילו הופקדו בקופת גמל לחיסכון. כמו כן, תוקנה ההגדרה של קצבה ונקבע כי היא תכלול שילוב של תשלומי אנונה מקופת הגמל ולאחר מכן תשלומים שמשולמים במשך כל ימי חייו של העמית ממבטח או מקופת גמל אחרת, לפי תקנונה.
בטיוטה מפורטים גם התנאים בהם חברה מנהלת רשאית לשווק כיסוי ביטוחי לאריכות ימים לעמיתיה.

2. בחודש מאי 2016 אישר בית המשפט העליון בשבתו כבג"צ, להתאחדות חברות לביטוח חיים בע"מ להצטרף כעותר במסגרת בג"צ שהגישו פורום החוסכים לפנסיה בישראל ואיגוד בתי ההשקעות נגד שר האוצר ואח'. בעתירה נטען כי המדינה מנפיקה לקרנות הפנסיה החדשות, באופן בלעדי, אגרות חוב מיועדות ("ערד") הנושאות תשואה מובטחת ומסרבת לנהוג כך עם עמיתים המפרישים כספים לקופות הגמל (כהגדרתן בעתירה).
ובכך מפלה המדינה, באפליה פסולה, את עמיתי קופות הגמל לעומת החוסכים בקרנות הפנסיה החדשות, ופוגעת שלא כדין בזכות הקניין של אותם עמיתים ושל החברות המנהלות בנאמנות את קופות הגמל.
התאחדות חברות הביטוח ביקשו כי ככל שתתקבל העתירה יחולו הסעדים שיינתנו גם בקשר לביטוחי מנהלים.

3. השפעת חוקים, תקנות, הוראות על עסקי החברה (המשך)

3. בחודש פברואר 2016 נכנס לתוקפו תיקון 12 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשע"ה-2015. בהמשך לתיקון זה נחתם בפברואר 2016 הסכם קיבוצי כללי להגדלת הפרשות לביטוח פנסיוני במשק, בין נשיאות הארגונים העיסקיים לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה.
בחודש מאי 2016 נחתם צו הרחבה, המרחיב את הוראותיו של ההסכם הקיבוצי על כלל העובדים והמעסיקים במשק.
בחודש יוני 2016 פורסם תיקון 16 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשע"ו- 2016 אשר קבע את שיעורי ההפקדה למרכיב תשלומי המעסיק שהעובד זכאי להם בהתאם להסכם הקיבוצי ולצו ההרחבה. במקביל נקבע בתיקון כי אם נקבעה בדין או בהסכם התניה, לפיה שיעורי ההפקדה של מעסיק לקופת גמל עומד על שיעור מסוים משכרו של העובד, הכולל את תשלום המעסיק לביטוח אובדן כושר עבודה (בשיעור הדרוש להבטחת 75% משכרו של העובד לפחות ושלא יעלה על שיעור של 2.5% משכרו של העובד) ושיעור ההפקדה לקופת גמל אחרת עומד על שיעור נמוך יותר, לא יראו בהוראות הדין או ההסכם האמור כהתניה של מעסיק לגבי שיעור הפקדה בעד העובד, וזאת כל עוד שיעור ההפקדה של תשלומי המעביד לא יפחת משיעורי ההפקדות כאמור בתיקון האמור לחוק. תחילתו של חוק זה הינה רטרואקטיבית, ליום 5 בפברואר 2016, בכדי לבטל את תיקון 12.

4. בחודש יוני 2016 התפרסמה טיוטת עמדת ממונה בנושא החזקות העמית באמצעות קופות גמל בניהול אישי. בהתאם לטיוטה, הממונה לא יראה בהחזקת אמצעי שליטה במסגרת קופת גמל בניהול אישי, הרשומים על שם הגוף המוסדי, כהחזקה של הגוף המוסדי אלא כהחזקה המיוחסת לעמית, שעבורו מנוהלת קופת הגמל בנאמנות, ובלבד שהתקיימו מספר תנאים מצטברים המפורטים בטיוטת העמדה.

5. במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 התפרסמה בחודש יולי 2016 הצעת חוק לתיקון חוק פיצויי פיטורים, תשכ"ג- 1963. מוצע שכספי הפיצויים שהפקיד המעסיק לקופת גמל לקצבה יבואו במקום חובת המעסיק לשלם את פיצויי פיטורים שהעובד זכאי להם במידה ואופן סיום עבודתו זיכה אותו, והמעסיק לא יהיה חייב בתשלום נוסף בגין חוב ותק, מעבר למה שהפקיד. ההצעה כוללת גם הסדרים לשיוך כספי הפיצויים שהופקדו לפני תחילת התיקון.
מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 כדי להימנע ממיסוי כספי הפיצויים המושארים בקופת הגמל. מוצע לקבוע כי בעת סיום יחסי עובד מעסיק רכיב הפיצויים שיושאר בקופת הגמל ייועד לתשלום קצבה ללא צורך בתשלום מס בעת סיום יחסי עובד מעסיק. עוד מוצע לקבוע תקרה ביחס להכרה בשל הפקדת מעסיק לפיצויי פיטורים, אשר תעמוד על שלוש פעמים השכר הממוצע במשק לחודש, כלומר כ- 29,000 ש"ח .
כמו כן, במסגרת הצעת תקציב המדינה לשנים 2017 - 2018 מוצע לעגן בחוק את החובה של עצמאים להפריש לחיסכון פנסיוני מתוך ההכנסה החייבת של העצמאי. על פי ההצעה, ההפקדה תסווג כרכיב תגמולים, כאשר שליש מההפקדה יסווג לרכיב ייעודי למצבי אבטלה. כמו כן מוצע להגדיל את הטבות המס בהפקדה לפנסיה ובקרן השתלמות על מנת לעודד את ההפרשה לחיסכון פנסיוני כאמור.

6. בחודש יולי 2016 התפרסמה טיוטת חוזר שנייה בנושא הוראות לעניין זכויות עמיתים בתקנון קרן פנסיה חדשה מקיפה. מטרת הטיוטה היא לפשט ולהנגיש את זכויות וחובות העמיתים הקבועות בתקנוני קרנות הפנסיה, על מנת להגביר את המודעות של החוסכים בדבר זכויותיהם בקרנות הפנסיה, להגדיל את כוח המיקוח שלהם ולהביא להגברת התחרות בענף קרנות הפנסיה.
בהתאם להוראות המוצעות, על החברות המנהלות להחליף את נוסח התקנון של קרן הפנסיה שבניהולם בנוסח המוצע כנספח לטיוטת החוזר.
חברה המבקשת לקבוע בתקנון הוראות שונות מהקבוע בתקנון המוצע בטיוטה, תהא רשאית להגיש לממונה בקשה לאישור שינוי התקנון.
על פי הטיוטה, תחילתו המוצע של החוזר ביום 1 בפברואר 2017, כאשר עד ליום 1 בדצמבר 2016 החברות המנהלות נדרשות להגיש תקנון לאישור האוצר על פי הוראות החוזר.

7. בחודש יולי 2016 התפרסמה טיוטת תיקון תקנה 19 לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל)(תיקון) התשע"ו-2016, כך שתבוטל ההתניה לפיה קיימת חובה להפקיד את התשלום שמעבר לשיעור של 5% בפוליסות של החוסכים לחשבון אחר אצל אותו מבטח, זאת על מנת לאפשר להפקיד את התשלום כאמור גם אצל מבטח אחר. בנוסף מוצע לתקן את התקנה ולהתאימה למונחים החדשים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסים (קופות גמל) התשס"ה 2005, כך שייקבע כי הפקדה למרכיב הפיצויים תתאפשר מבלי שתהיה הפקדה מקבילה למרכיב התגמולים באותו חשבון בקופה, באופן שקופות ביטוח יוכלו לקבל הפקדות בגין רכיב הפיצויים בלבד.

8. בחודש אוגוסט 2016 התפרסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (זקיפת תשואה בקרן פנסיה חדשה מקיפה), התשע"ו-2016. תקנות אלו קובעות הוראות לעניין זקיפת תשואה בגין אג"ח המיועדות, וכן כי חישוב התשואה של אגרות החוב יעשה לכל מסלול השקעות בנפרד וכי התשואה בשל כל מסלול השקעה של מקבלי קצבה תזקף בתום כל רבעון בעת עריכת המאזן האקטוארי. בטיוטה מוצע לקבוע תקופת מעבר בת שבע שנים לביצוע הפרדה בין עמיתים מעל ומתחת לגיל 50. בנוסף, באפשרות הממונה לשנות את היקף אג"ח המיועדות המונפקות לקרן מסויימת עד לגובה של 85% מסך מקבלי הקצבה (לעומת 60% לפי הטיוטה) אם יש פער באיזון הדמוגרפי העולה על רבע אחוז.

4. תוצאות הפעולות חברה מנהלת

4.1 להלן תמצית דוח הרווח וההפסד של החברה :

	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות פנסיה, נטו	79,287	74,062	41,323	37,985	153,609
רווחים מהשקעות, נטו	361	253	269	(422)	347
הכנסות אחרות	1,567	1,294	836	53	415
סך כל ההכנסות	81,215	75,609	42,428	37,616	154,371
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	48,873	44,007	25,613	22,326	94,058
הנהלה וכלליות	28,509	25,542	14,596	14,004	51,374
הוצאות (הכנסות) מימון	50	5	46	3	14
סך כל ההוצאות	77,432	69,554	40,255	36,333	145,446
רווח לפני מסים על הכנסה	3,783	6,055	2,173	1,283	8,925
מסים על הכנסה	1,366	2,390	786	577	3,437
רווח נקי לתקופה	2,417	3,665	1,387	706	5,488
רווח כולל לתקופה	2,417	3,665	1,387	706	5,488

לעניין דמי ניהול מקרנות, נטו - ראה 4.2 סעיף להלן.

במהלך תקופת הדוח היו לחברה הכנסות מהשקעות של 361 אלפי ש"ח, בהשוואה להכנסות של 253 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
הוצאות המכירה והשיווק עלו בשנת הדוח לסך של 48,873 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 44,007 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ – 11%. ניתן לייחס את הגידול לתחרות החריפה בשוק הפנסיה ולתוספת של הוצאות מכירה ושיווק שהתווספו בגידול מכירות הפנסיה.
הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 28,509 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 25,542 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 11%. ניתן לייחס את הגידול לתשלום עבור שירותי תפעול המשולמים לחברה האם, וכן לגידול בהוצאות שונות לאור התרחבות פעילות החברה.
הרווח לפני מסים על הכנסה ירד לסך של 3,783 אלפי ש"ח במהלך תקופת הדוח מסך של 6,055 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 37%.

4.2 פרטים בדבר סכום דמי הניהול שנגבו מהמבוטחים

	דמי ניהול					שיעור ממוצע של דמי ניהול				
	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח					אחוזים				
מקרן פנסיה מקיפה:										
דמי ניהול מדמי הגמולים	48,209	45,813	25,668	23,026	95,490	3.61	4.09	3.52	4.07	3.97
דמי ניהול מנכסי הקרן	18,918	16,687	9,549	9,065	34,691	0.31	0.33	0.31	0.33	0.33
דמי ניהול ממקבלי קצבה	1,312	1,076	696	582	2,218	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
	68,439	63,576	35,913	32,673	132,399					
מקרן פנסיה משלימה:										
דמי ניהול מדמי הגמולים	464	390	228	182	821	2.36	2.1	2.20	2.04	2.09
דמי ניהול מנכסי הקרן	918	952	427	527	1,835	0.85	0.97	0.78	1.00	0.93
דמי ניהול ממקבלי קצבה	439	474	235	245	895	1.33	1.33	1.35	1.35	1.26
	1,821	1,816	890	954	3,551					
	70,260	65,392	36,803	33,627	135,950					
מקופות גמל - דמי ניהול מנכסי הקופה:										
הפניקס תגמולים ופיצויים	1,468	1,593	757	799	3,152	0.72	0.77	0.72	0.76	0.77
הפניקס השתלמות	5,477	5,238	2,694	2,640	10,661	0.97	1.09	0.99	1.07	1.07
קופת פיצויים מרכזית	330	350	168	170	690	1.02	1.12	1.03	1.09	1.10
הפניקס השתלמות בניהול אישי	652	492	361	249	1,044					
הפניקס גמל בניהול אישי	1,100	997	540	500	2,112					
	9,027	8,670	4,520	4,358	17,659					
	79,287	74,062	41,323	37,985	153,609					

שיעור דמי הניהול בממוצע המתקבלים מניהול קרנות הפנסיה נגבים מתוך דמי הגמולים שגבו הקרנות (3.61% מדמי הגמולים בקרן המקיפה, ו- 2.36% מדמי גמולים בקרן פנסיה משלימה נטו, לאחר החזרים והטבות) ומתוך הצבירה של העמיתים בקרנות (0.31% לשנה בקרן המקיפה ו - 0.85% בקרן משלימה, נטו, לאחר החזרים והטבות).
דמי ניהול נטו בתקופת הדוח עמדו על 79,287 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 74,062 אשתקד, גידול של כ – 7%. הגידול נובע הן כתוצאה מגידול הנכסים שנרשם השנה בקרן הפנסיה המקיפה, שהוביל לגידול גם בגביית דמי הגמולים והן בשל פעילות שיווקית נרחבת הנובעת מהתחרות הגוברת בשוק הפנסיה.

4.3 <u>הון עצמי</u>

	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר		מבוקר
	אלפי ש"ח		
הון עצמי מינימלי הנדרש מחברה מנהלת	46,558	42,572	44,774
הון קיים	303,180	228,940	300,763
עודף הון עצמי על דרישות ההון	256,622	186,368	255,989

הון עצמי מזערי מחברה מנהלת – ראה באור 9ד' בדוחות הכספיים השנתיים של החברה.

5. תוצאות הפעולות קרנות הפנסיה

5.1 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן המקיפה

	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	6	(391)	301	(313)	399
מהשקעות:					
מנכסי חוב סחירים	31,887	14,537	(43,269)	(51,134)	33,312
מנכסי חוב שאינם סחירים	109,410	88,128	71,086	51,926	186,758
ממניות	(1,398)	132,362	56,025	(27,338)	79,727
מהשקעות אחרות	10,388	76,591	68,911	(33,254)	37,321
מנדל"ן להשקעה	4,707	4,402	2,170	2,430	10,088
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות	154,994	316,020	154,923	(57,370)	347,206
הכנסות אחרות	2,303	4,148	2,733	1,305	7,179
סך כל ההכנסות (הפסדים)	157,303	319,777	157,957	(56,378)	354,784
הוצאות					
דמי ניהול	68,439	63,126	35,913	32,669	131,945
הוצאות ישירות	5,169	3,323	2,930	1,581	8,783
מסים	245	194	158	110	1,657
הוצאות ביטוח משנה	-	-	-	-	-
סך כל ההוצאות	73,853	66,643	39,001	34,360	142,385
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	83,450	253,134	118,956	(90,738)	212,399

הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח בסך של 157,303 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 319,777 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקר מתשואות נמוכות לעומת התקופה מקבילה אשתקד.
דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 68,439 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 63,126 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה

	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	12,096,923	9,908,999	12,565,603	10,743,132	9,908,999
תקבולים מדמי גמולים	1,333,779	1,116,644	728,327	574,037	2,394,453
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים *)	1,670	(369)	1,670	(171)	(732)
תשלומים:					
תשלומים לפנסיונרים					
תשלומי פנסיית זקנה	2,170	1,595	1,113	900	3,580
תשלומי פנסיית נכות	18,572	16,187	9,351	8,386	33,290
תשלומי פנסיית שאירים	6,614	4,504	3,223	2,449	10,466
	27,356	22,286	13,687	11,735	47,336
תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה					
תשלומי פנסיית זקנה	10	10	5	5	7
תשלומי פנסיית נכות	44	51	22	32	98
תשלומי פנסיית שאירים	156	111	74	54	222
	210	172	101	91	327
תשלומים אחרים					
פדיונות	179,785	163,081	88,426	88,349	351,429
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות *)	(118)	28	(118)	13	118
סך כל התשלומים, נטו	207,233	185,567	102,096	100,188	399,210

5.2 דוח תנועה בקרן הפנסיה המקיפה (המשך)

העברות צבירה לקרן					
העברות מקרנות פנסיה חדשות	274,596	235,262	146,570	103,231	416,504
העברות מחברות ביטוח	15,887	8,945	7,438	1,339	29,770
העברות מקופות גמל	3,725	2,949	2,456	984	3,813
	294,208	247,156	156,464	105,554	450,087
העברות צבירה מהקרן					
העברות מקרנות פנסיה חדשות	(251,468)	(216,301)	(122,521)	(114,649)	(452,214)
העברות מחברות ביטוח	(4,200)	(6,992)	(796)	(1,481)	(11,617)
העברות מקופות גמל	(4,099)	(2,302)	(2,577)	(1,094)	(5,242)
	(259,767)	(225,595)	(125,894)	(117,224)	(469,073)
העברות צבירה, נטו	34,441	21,561	30,570	(11,670)	(18,986)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	83,450	253,134	118,956	(90,738)	212,399
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה	13,343,030	11,114,402	13,343,030	11,114,402	12,096,923

*) במסגרת מכירת קרנות הפנסיה שהיו בניהול אקסלנס גמל לפניקס פנסיה ולאחר מיזוגן, הועבר ביטוח המשנה שנרכש מתאגיד הביטוח השוויצרי SCOR (ביטוח המשנה שנרכש עבור עמיתי הקרן הינו מסוג "Quota Share" – כיסוי בשיעור קבוע מכל תביעה. ביום 22 ביוני, 2016 נחתם הסכם לסיום ההסכם מול מבטח המשנה ולביטול ביטוח המשנה בגין האוכלוסייה הרלבנטית.

סך נכסי הקרן ליום 30 ביוני, 2016 מסתכמים ב- 13,343,030 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 11,114,402 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הגמולים שהועברו לקרן גדלו מ- 1,116,644 אלפי ש"ח תקופה קודמת ל- 1,333,779 אלפי ש"ח השנה.

5.3 הרכב הכנסות בתקופת הדוח - הקרן משלימה

	ל - 6 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		ל - 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2016	2015	2016	2015	2015
	בלתי מבוקר				מבוקר
	אלפי ש"ח				
הכנסות (הפסדים)					
ממזומנים ושווי מזומנים	4	(57)	23	(71)	8
מהשקעות:					
מנכסי חוב סחירים	7,648	690	6,679	(4,944)	1,795
מנכסי חוב שאינם סחירים	388	437	225	(137)	853
ממניות	(1,960)	3,021	(2,487)	115	2,548
מהשקעות אחרות	251	1,483	(354)	(464)	506
מנדל"ן להשקעה	95	68	55	38	161
סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות	6,422	5,699	4,118	(5,392)	5,863
הכנסות אחרות	79	94	74	29	95
סך כל ההכנסות (הפסדים)	6,505	5,736	4,215	(5,434)	5,966
הוצאות					
דמי ניהול	1,821	1,816	890	955	3,551
הוצאות ישירות	102	90	48	37	218
סך כל ההוצאות	1,923	1,906	938	992	3,769
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה	4,582	3,830	3,277	(6,426)	2,197

הכנסות מהשקעות בתקופת הדוח בסך של 6,422 אלפי ש"ח, בהשוואה ל- 5,699 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הניהול אותן שילמה הקרן לחברה המנהלת הסתכמו בתקופת הדוח לסך של 1,821 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של 1,816 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

5.4 דוח תנועה בקרן הפנסיה הכללית

סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה	274,102	247,503	281,277	263,462	247,503
תקבולים מדמי גמולים	19,632	18,615	10,357	8,923	39,325
חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים	(771)	(361)	(461)	(156)	(1,106)
הכנסות מעמלות של מבטחי משנה	307	-	170	-	411
תשלומים לפנסיונרים					
תשלומי פנסיית זקנה	2,111	2,145	1,044	1,073	4,270
תשלומים אחרים					
פדיונות	2,620	2,838	1,316	1,714	5,915
חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות	(177)	(139)	(173)	(13)	(174)
סך כל התשלומים, נטו	4,554	4,844	2,187	2,774	10,011
העברות מקרנות פנסיה חדשות	2,900	1,586	1,472	959	3,658
העברות לקרנות פנסיה חדשות	(4,720)	(3,912)	(2,427)	(1,571)	(7,875)
העברות צבירה, נטו	(1,820)	(2,326)	(955)	(612)	(4,217)
עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות	4,582	3,830	3,277	(6,426)	2,197
סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף תקופה	291,478	262,417	291,478	262,417	274,102

סך נכסי הקרן ליום 30 ביוני, 2016 מסתכמים ב- 291,478 אלפי ש"ח בהשוואה לסך נכסים של 262,417 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. דמי הגמולים שהועברו לקרן עלו מ- 18,615 אלפי ש"ח תקופה קודמת ל- 19,632 אלפי ש"ח בתקופת הדוח.

6. תוצאות הפעולות קופות הגמל

המצב הכספי של קופות הגמל ותוצאות הפעילות בתקופה הנסקרת:

6.1 דוח על התנועה בקופות הגמל

	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2015	הפקדות	משיכות	העברות, נטו	הכנסות, נטו	יתרה ליום 30 ביוני,2016 (בלתי מבוקר)
	אלפי ש"ח					
הפניקס השתלמות	1,074,170	109,930	50,790	12,610	(108,440)	1,139,060
הפניקס תגמולים	407,660	10,670	7,810	220	(12,700)	413,660
הפניקס מרכזית	64,910	380	1,140	520	(1,120)	65,830
גמל בניהול אישי	1,167,650	37,860	110	-	9,860	1,215,480
השתלמות בניהול אישי	372,300	200,030	2,340	9,780	11,340	595,790
	3,086,690	358,870	62,190	23,130	(101,060)	3,429,820

הנכסים המנוהלים בגמל ליום 30 ביוני, 2016 הסתכמו לסך של כ - 3,429,820 אלפי ש"ח, בהשוואה לסך של כ – 3,086,690 אלפי ש"ח ליום 31 בדצמבר, 2015, גידול של כ – 11.1%.

הגידול בנכסים נובע בעיקר מהפקדות בסך של כ- 358,870 אלפי ש"ח.

7. תחזית זרמי כספים

החברה צופה המשך גידול בהיקפי פעילות הקרנות שבניהולה ומשקיעה מאמצי שיווק גדולים. צפוי המשך גידול בהיקף דמי הגמולים המתקבלים ובצבירה בקרנות, בין היתר על רקע השינויים מהותיים בתחום ביטוח החיים והחיסכון לטווח ארוך בעיקר כתוצאה של סדרת מהלכים רגולטוריים מרחיקי לכת. כמוכן גידול בהפרשות מבוטחים מכוח צו ההרחבה לעניין פנסיה חובה, אשר יגרמו גם לגידול בסעיף ההכנסה של דמי הניהול. במקביל צפוי גידול בהוצאות השיווק וכן בהחזרי דמי ניהול ובהטבות הביטוחיות לעמיתים.

אין צפי לפדיון מואץ של זכויות עמיתים, למעט גידול מסוים על רקע הגידול בהיקף הקרנות ועל רקע צפי לפדיונות גבוהים מהמקובל בקרב מבוטחים מכוח צווי ההרחבה לעניין פנסיה חובה אשר להם יתרות צבורות נמוכות באופן יחסי.

אין מידע על קשיים צפויים במימושם של נכסים או חובות שהפיגור בגבייתם עלול להשפיע על תזרים המזומנים של קרנות הפנסיה.

התשלומים לקרן וממנה מבוצעים במזומן, בהתאם להוראות האוצר לעניין העברות כספים בין קרנות פנסיה.

הצהרה (certification)

אני בני שיזף, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לחברה המנהלת.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

17 באוגוסט, 2016

תאריך אישור הדוח

בני שיזף, מנכ"ל

הצהרה (certification)

אני, יוסי וקסלבאום, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "**החברה המנהלת**") לרבעון שהסתיים ביום 30 ביוני 2016 (להלן: "**הדוח**").

2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.

3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.

4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה המנהלת; וכן-

(א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;

(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;

(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-

(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן-

5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-

(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

17 באוגוסט, 2016
תאריך אישור הדוח

יוסי וקסלבאום, מנהל כספים

9. אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בחברת **הפניקס פנסיה וגמל בע"מ** (להלן: "החברה") מיושמות הוראות חוזרי אחריות ההנהלה, בדבר בקרות ונוהלים לגבי הגילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי של גוף מוסדי, ומבוצעים ההליכים הנדרשים בקשר לכך, כמפורט להלן וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים הנ"ל. במסגרת זאת, אימצו הגופים המוסדיים בחברה את מודל הבקרה הפנימי של COMMITTEE OF SPONSORING ORGANUZATION OF THE -COSO TREADWAY COMMISSION המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

בקרות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלות הגוף המוסדי, בשיתוף המנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל ומנהל הכספים של הגוף המוסדי הסיקו כי לתום תקופה זו הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הגוף המוסדי הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהגוף המוסדי נדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על הדיווח הכספי.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 ביוני, 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי. בנוסף, הגוף המוסדי נמצא בתהליך של שיפור וייעול תהליכים ו/או את הבקרה הפנימית ו/או את השירות ללקוחות.

לדוחות הכספיים של הגוף המוסדי מצורפים הדוחות וההצהרות הנדרשים בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, וזאת בהתאם להוראות חוזרי אחריות ההנהלה ושלבי הביניים שנקבעו בהם ליישום החוזרים.

17 באוגוסט, 2016		
תאריך אישור הדוח	אייל לפידות יו"ר הדירקטוריון	בני שיזף מנכ"ל